Adnana Boioc Apintei

VERBELE *A FI*, *A AVEA*, *A VREA* LA PERFECT SIMPLU. NORMĂ ŞI UZ

1. INTRODUCERE

1.1. În morfologia verbului, în afara aspectelor de unitate ale flexiunii verbale, se înregistrează şi numeroase structuri care prezintă diferite neregularităţi, precum: oscilaţii în radicalul anumitor forme verbale, fenomenul de reduplicare sau oscilaţii specifice unor subclase limitate de verbe, fiecare dintre acestea având diverse tipuri de cauze. Astfel de oscilaţii întâlnim şi în cazul formelor verbale neregulate *a fi, a avea* şi *a vrea*, la perfect simplu, despre care voi discuta în continuare.

În paradigma de perfect simplu a verbelor menţionate, apar atât forme fără sufixul *-se*, cât şi forme cu sufixul *-se*. Principalul obiectiv al acestui articol este de a constata care dintre cele două variante este mai frecventă în uzul actual şi modul în care au fost interpretate de-a lungul timpului (începând cu secolul al XIX-lea şi până în prezent) în diferite studii şi lucrări normative/gramatici (SILR, DOOM[1-2], GLR, GALR).

1.2. Începând cu cele mai vechi studii, cercetătorii au descris situaţia verbelor neregulate *a fi*, *a avea* şi *a vrea* la paradigma de perfect simplu şi au înregistrat fluctuaţia între formele verbale cu sufixul *-se* şi cele care nu prezintă acest sufix.

Astfel, pentru prima jumătate a secolului al XIX-lea, Cipariu (1992: 239) notează cu privire la situaţia verbului neregulat *a fi* că „în loc de *fui* astăzi se aude prea mult zicându-se o formă mai nouă, derivată de la a 3-a pers. a preaperfectului *fuse*, adăugând terminaţiunea perfectului, *-i*, pr. *fuséi*, *fusêşi*, *fusé*, pl. *fusérămu*, *fusérăţi*, *fuséră*, care e un barbarism fără esemplu”. În ceea ce priveşte verbul *a vrea*, sunt recomandate formele: *vrui, vrurăm* (Cipariu 1992: 233).

Pentru sfârşitul secolului al XIX-lea, Philippide (1897: 108, 110) şi Tiktin ([1893] 1945) indică la perfect simplu formele verbale alcătuite cu sufixul *-se* (*avusem*, *avuseşi*, *avuse*; *fusem*, *fuseşi*, *fuse*), iar pentru prima jumătate a secolului al XX-lea, Scriban (1925: 140–141) recomandă forma de perfect simplu fără acest sufix: *avui, fui*, considerând formele cu *-se* (*avusei*, *fusei*) forme dialectale, care se înregistrează mai ales în Oltenia.

Cercetările academice de la mijlocul secolului al XX-lea (vezi GLR 1966: 280, 283, 286), precum şi studiile de dinamică a sistemului flexionar verbal pentru

LR, LXIX, nr. 3–4, p. 339–347, Bucureşti, 2020

BDD-A32987 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:44 UTC)

secolul al XIX-lea (Dragomirescu 2015: 217) şi pentru cel de-al XX-lea (Pană Dindelegan 2015: 591) confirmă afirmaţiile anterioare, conform cărora verbele neregulate *a fi* şi *a avea* prezintă forme fluctuante la perfect simplu, uneori chiar în interiorul aceleiaşi paradigme: de exemplu, în cazul verbului *a fi*, au fost înregistrate formele *fusei/fui*, la singular, dar formele *furăm/fuserăm*, la plural (vezi GLR 1966); pentru verbul *a vrea*, este recomandată o singură formă, cea fără sufixul *-se*: *vrui* (GLR 1966: 286).

Această fluctuaţie este păstrată şi în DOOM[1], diferenţa fiind reprezentată doar de ordinea formelor. Aşadar, sunt indicate atât variantele cu sufixul *-se*, cât şi cele fără această secvenţă pentru ambele verbe, *a fi* şi *a avea*, respectiv: *avui/avusei*, *fusei/fui*, iar în ceea ce priveşte verbul neregulat *a vrea*, este indicată doar forma fără sufixul *-se*, la fel ca în GLR 1966.

În continuare, voi prezenta pe scurt care era situaţia verbelor neregulate *a fi* şi *a avea* în textele secolelor al XIX-lea şi al XX-lea. Cercetătorii care s-au ocupat de studierea acestor forme au remarcat că, în textele din secolul al XIX-lea, formele verbale fără sufixul *-se* erau mai frecvente decât cele cu *-se* (Dragomirescu 2015: 217), iar în ceea ce priveşte formele regăsite în textele din secolul al XX-lea, Pană Dindelegan (2015: 591) notează că, spre exemplu, la Iorga, în cazul verbului *a fi*, este utilizată forma cu un singur sufix la perfect simplu: *fu, fură*, iar în cazul verbului *a avea*, se folosesc în variaţie formele cu şi fără sufixul *-se* (*avu, avuse*). La Hogaş, în cazul verbului *a fi*, formele fără sufixul *-se* (*fu*) se află în variaţie cu cele cu sufixul *-se* (*fuse*), cu menţiunea că forma cu sufix este utilizată mai rar. În ceea ce priveşte verbul *a avea*, se utilizează în general formele cu două sufixe: *avuse, avuseră*. Se menţionează, de asemenea, că la Scriban nu întâlnim fluctuaţie, acesta înregistrând numai formele cu un singur sufix: *fu, avu*.

1.3. Pentru a verifica realitatea lingvistică actuală, în ceea ce priveşte formele verbelor *a fi*, *a avea* şi *a vrea* la perfect simplu, am utilizat *Corpusul computaţional de referinţă pentru limba română contemporană* (CoRoLa)[1], la care am adăugat un corpus suplimentar de lucru, urmărind o varietate stilistică cât mai mare a textelor selectate (au fost cuprinse şi analizate diverse tipuri de texte: orale, beletristice, ştiinţifice şi juridice). Selecţia formelor verbale din CoRoLa a fost automată, însă căutarea formelor în cel de-al doilea tip de corpus a fost manuală.

Trebuie menţionat că în limba română actuală perfectul simplu, ca timp al trecutului, se utilizează la toate persoanele numai în zona de sud a ţării (GALR 2008: 422). În varianta standard a limbii române, perfectul simplu şi-a restrâns utilizarea în favoarea perfectului compus. Date fiind aceste particularităţi, se justifică faptul că, în corpusul analizat, am identificat forme de perfect simplu în special la persoana a 3-a, numărul singular sau plural (vezi § 2.1. – § 2.2.).

[1] Analiza de corpus s-a făcut prin interogarea CoRoLa (http://corola.racai.ro) în mai 2020.

BDD-A32987 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:44 UTC)

2. DESCRIEREA STADIULUI ACTUAL AL FENOMENULUI

Semnificativ pentru această discuţie este modul în care aceste verbe (la perfect simplu) apar în DOOM[2] şi în GALR. La fel ca în DOOM[1], fluctuaţia este păstrată. Aşadar, în cazul verbului *a fi*, sunt menţionate variantele cu sufixul *-se* primele (*fusei, fuserăm*), urmate de cele fără secvenţa *-se* (*fui*, *furăm*). Spre deosebire de verbul *a fi*, în cazul verbului *a avea*, ordinea celor două variante este inversă: pe primul loc se află variantele fără secvenţa *-se* (*avui*, *avurăm*), iar pe al doilea, formele verbale cu sufixul *-se* (*avusei*, *avuserăm*). În ceea ce priveşte verbul *a vrea*, în DOOM[2], este menţionată o singură variantă de perfect simplu, cea fără sufixul *-se*, respectiv *vru* (pers. 3, singular).

În GALR (2008: 568), se menţionează că verbul *a fi* prezintă la perfect simplu variaţia: un singur sufix (*-u-*: *fui*) / două sufixe (*u-se*: *fusei*), menţionându-se că niciunul dintre acestea nu este specific verbelor în *-i*. Acelaşi lucru este valabil şi pentru verbul *a avea*, care prezintă formele *avui*/*avusei*. În ceea ce priveşte verbul *a vrea*, se menţionează că forma de perfect simplu apare ca neregulată doar la nivel dialectal, în aria sudică, unde întâlnim şi forme cu două sufixe, precum sunt: *vrusei*, *vruseşi*.

Pentru a urmări utilizarea actuală a formelor în discuţie, voi examina, pe rând, corpusul CoRoLA şi cel de-al doilea corpus de texte special alcătuit.

2.1. În corpusul CoRoLa[2], am căutat automat formele verbale *a fi*, *a avea* şi *a vrea*. Aşa cum am menţionat, verbul neregulat *a fi* prezintă în DOOM[2] formele cu *-se* (*fusei, fuserăm*) primele, fiind urmate de cele fără secvenţa *-se* (*fui*, *furăm*). În urma consultării corpusului, am observat că frecvenţa formelor fără sufixul *-se* (2 043 de forme) este mult mai mare decât a celor care prezintă acest sufix (269 de forme). Acest lucru se poate remarca foarte clar, spre exemplu, la persoana 1, singular şi plural, şi la persoana a 3-a, numărul plural, aşa cum apare în primul tabel (vezi *Tabelul 1*). În cazul verbului *a avea*, ordinea în DOOM[2] a celor două variante este inversă: pe primul loc se află variantele fără secvenţa *-se* (*avui*, *avurăm*), iar pe al doilea, formele verbale cu sufixul *-se* (*avusei*, *avuserăm*), acest lucru confirmându-se şi în urma analizei corpusului online (am identificat 3 134 de forme fără sufix *vs* 184 de forme cu sufix; vezi *Tabelul 2*). Ultimul verb analizat este *a vrea*. În DOOM[2], este marcată o singură variantă, cea fără sufixul *-se*, însă am decis să caut şi formele verbale cu *-se*, pentru a observa care este frecvenţa acestora în uzul actual. În urma căutării automate, s-a confirmat faptul că există mai multe forme verbale de perfect simplu fără sufix (856), numărul celor care prezintă sufixul *-se* fiind mult mai mic (37 de forme; vezi *Tabelul 3*).

[2] Pentru descrierea și structura corpusului, vezi Barbu Mititelu, Tufiș, Irimia 2018: 1178–1185.

BDD-A32987 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:44 UTC)

Tabelul 1

Formele de perfect simplu ale verbului *a fi*

CoRoLa	A FI					NR. TOTAL FORME VERBALE	
PERS. 1 SG	FUSEI	FUI	PERS. 1 PL	FUSERĂM	FURĂM	CU SUFIXUL -*SE*	FĂRĂ SUFIXUL -*SE*
	42	**133**		**2**	**26**		
PERS. 2 SG	FUSEȘI	FUȘI	PERS. 2 PL	FUSERĂȚI	FURĂȚI		
	14	**8**		**3**	**0**	**269**	**2 043**
PERS. 3 SG	FUSE	FU	PERS. 3 PL	FUSERĂ	FURĂ		
	185	**131**		**23**	**1745**[3]		

Tabelul 2

Formele de perfect simplu ale verbului *a avea*

CoRoLa	A AVEA					NR. TOTAL FORME VERBALE	
PERS. 1 SG	AVUSEI	AVUI	PERS. 1 PL	AVUSERĂM	AVURĂM	CU SUFIXUL -*SE*	FĂRĂ SUFIXUL -*SE*
	22	**153**		**2**	**42**		
PERS. 2 SG	AVUSEȘI	AVUȘI	PERS. 2 PL	AVUSERĂȚI	AVURĂȚI		
	9	**9**		**0**	**1**	**184**	**3 134**
PERS. 3 SG	AVUSE	AVU	PERS. 3 PL	AVUSERĂ	AVURĂ		
	119	**2587**		**32**	**342**		

Tabelul 3

Formele de perfect simplu ale verbului *a vrea*

CoRoLa	A VREA					NR. TOTAL FORME VERBALE	
PERS. 1 SG	VRUSEI	VRUI	PERS. 1 PL	VRUSERĂM	VRURĂM	CU SUFIXUL -*SE*	FĂRĂ SUFIXUL -*SE*
	19	**23**		**0**	**1**		
PERS. 2 SG	VRUSEȘI	VRUȘI	PERS. 1 PL	VRUSERĂȚI	VRURĂȚI		
	2	**1**		**0**	**0**	**37**	**856**
PERS. 3 SG	VRUSE	VRU	PERS. 1 PL	VRUSERĂ	VRURĂ		
	14	**794**		**2**	**37**		

2.2. În tabelele de mai jos, sunt prezentate rezultatele studiului celui de-al doilea corpus în care am făcut căutări manuale. Înainte de a comenta rezultatele obţinute, este necesar să fac câteva precizări:

i) corpusul consultat a cuprins 35 de texte[4], de diferite tipuri: orale (12 texte); beletristice (eseu, jurnal, memorii etc.) (14 texte); ştiinţifice (5 texte); juridice (4 texte);

[3] Pentru această formă verbală, căutarea a fost manuală, întrucât forma de perfect simplu, persoana a 3-a (numărul plural) (*fură*.IND.PS.3PL), a verbului *a fi* este omonimă cu forma de prezent, persoana a 3-a (numărul singular și plural) (*fură*.IND.PREZ.3SG/3PL), a verbului *a fura*. Din numărul total de 5 072 de apariții, am identificat 1 745 de forme ale verbului *a fi*, la perfect simplu.

[4] Am consultat manual texte: orale (CORV; IVLRA; IV II; ROVA; CLRVA II; Ședința Camerei Deputaților martie 2018; Ședința Camerei Deputaților 1996; Ședința Camerei Deputaților 1999, Ședința Camerei Deputaților 2003; Gov. Ro. Realitatea TV (2009); Mazilu, *Strategii interviu* (2012); ProTV, *Te ascultă ce vezi* (august 2002)), beletristice (eseu, jurnal, memorii etc.) (Verdeș,

BDD-A32987 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:44 UTC)

ii) în întreg corpusul au fost căutate manual verbele neregulate *a fi*, *a avea*, *a vrea* la perfect simplu, la toate persoanele (1SG-PL, 2SG-PL, 3SG-PL). De asemenea, pentru cele trei verbe, am căutat atât variantele cu sufixul *-se*, cât şi variantele care nu prezintă acest sufix.

În tabelele de mai jos, din raţiuni de spaţiu, am specificat doar sursele în care au fost identificate aceste forme verbale şi doar numărul şi persoana variantelor prezente în aceste texte.

Tabelul 4

Formele de perfect simplu ale verbului *a fi*

TIPUL DE TEXT	TEXTUL	PERS. 3 SG		PERS. 3 PL		NR. TOTAL FORME VERBALE	
		FUSE	FU	FUSERĂ	FURĂ	CU SUFIXUL -SE	FĂRĂ SUFIXUL -SE
Texte orale	CLRVA II	–	**2**	–	–	**9**	**113**
Texte beletristice (jurnal, memorii, eseu etc.)	Daneliuc, *Marilena şi câteva voluptăţi*	–	**15**	–	–		
	Gârbrea, *Cine l-a ucis pe Marx?*	**2**	**1**	–	–		
	Cărtărescu, *De ce iubim femeile?*	–	**3**	–	–		
	Cărtărescu, *Levantul*	**6**	**17**	–	**1**		
	Marino, *Libertate şi cenzură*	–	**1**	–	–		
	Goma, *Jurnal VII*	–	**1**	–	–		
	Cărtărescu, *Orbitor*	–	**35**	–	**10**		
Texte ştiinţifice	Brătescu, Cernovodeanu, *Holera*	–	**2**	–	**1**		
	Petolescu, *Dacia*	**1**	**10**	–	**13**		
	Boia, *Istorie şi mit în conştiinţa românească*	–	**1**	–	–		

În urma consultării corpusului, am observat că, în cazul tuturor formelor verbale căutate, frecvenţa variantelor fără sufixul *-se* a fost mai mare. Cele trei verbe *a fi*, *a avea* şi *a vrea* au fost identificate cu precădere în textele beletristice şi mai puţin în textele ştiinţifice sau în textele orale consultate. Astfel, cele mai multe forme verbale identificate au fost la persoana a 3-a, singular sau plural, predominând variantele în care sufixul *-se* nu era prezent. În cazul verbului neregulat *a fi*, am

Muzici şi faze; Daneliuc, *Marilena şi câteva voluptăţi*; Gârbea, *Cine l-a ucis pe Marx?*; Liiceanu, *Întâlnire cu un necunoscut*; Liiceanu, *Despre limită*; Marino, *Libertate și cenzură*, Cărtărescu, *Levantul*; Cărtărescu, *De ce iubim femeile?*; Patapievici, *Zbor în bătaia săgeții*; Nicolau, *Talmeș-balmeș de etnologie și multe altele. Haide, bre! Incursiune subiectivă în lumea aromânilor*; Goma, *Jurnal III*; Goma, *Jurnal VII*; Cărtărescu, *Orbitor*; Florescu, *Confesiunile unui cafegiu*), ştiinţifice (Borundel, *Medicină internă*; Brătescu, Cernovodeanu, *Holera*; Bratosin, *Dinamica pământurilor*; Petolescu, *Dacia*; Boia, *Istorie și mit în conștiința românească*), juridice (*Constituţia României*; *Codul penal* (2004); Palade, *Drept civil* (2002); *Legea educației naționale nr. 1/2011 din 5 ianuarie 2011*).

BDD-A32987 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:44 UTC)

identificat doar 9 forme verbale cu sufixul *-se*, spre deosebire de cele 113 de forme verbale fără acest sufix (vezi *Tabelul 4*), iar în ceea ce priveşte verbul *a avea* numărul formelor verbale cu *-se* a fost mai mic (3 forme) decât numărul formelor verbale fără sufixul *-se* (35 de forme) (vezi *Tabelul 5*). O situaţie similară am remarcat şi în cazul verbului *a vrea*, identificând 20 de forme verbale care nu prezintă sufixul *-se* şi nicio formă verbală cu acest sufix (vezi *Tabelul 6*).

Tabelul 5

Formele de perfect simplu ale verbului *a avea*

TIPUL DE TEXT	TEXTUL	PERS. 1 SG		PERS. 3 SG		PERS. 1 PL		PERS 3 PL		NR. TOTAL FORME VERBALE	
		AVUSEI	AVUI	AVUSE	AVU	AVUSERĂM	AVURĂM	AVUSERĂ	AVURĂ	CU SUFIXUL -SE	FĂRĂ SUFIXUL - SE
Texte orale	CLRVA II	–	–	–	**1**	–	–	–	–	**3**	**35**
Texte beletristice (jurnal, memorii, eseu etc.)	Mazilu, *Strategii interviu*, 2012	–	–	–	–	**2**	–	–	–		
	Daneliuc, *Marilena şi câteva voluptăţi*	–	–	–	–	–	–	–	**2**		
	Cărtărescu, *De ce iubim femeile?*	–	–	–	**1**	–	–	–	**1**		
	Cărtărescu, *Levantul*	–	**1**	**1**	**1**	–	–	–	–		
	Goma, *Jurnal VII*	–	–	–	**1**	–	–	–	–		
	Cărtărescu, *Orbitor*	–	–	–	**20**	–	–	–	**2**		
Texte ştiinţifice	Brătescu, Cernovodeanu, *Holera*	–	**1**	–	**1**	–	**1**	–	–		
	Petolescu, *Dacia*	–	–	–	**2**	–	–	–	**1**		

Tabelul 6

Formele de perfect simplu ale verbului *a vrea*

TIPUL DE TEXT	TEXTUL	PERS. 1 SG		PERS. 3 SG		NR. TOTAL FORME VERBALE	
		VRUSEI	VRUI	VRUSE	VRU	CU SUFIXUL -SE	FĂRĂ SUFIXUL -SE
Texte beletristice (jurnal, memorii, eseu etc.)	Daneliuc, *Marilena şi câteva voluptăţi*	–	–	–	**6**	**0**	**20**
	Cărtărescu, *Levantul*	–	**4**	–	–		
	Cărtărescu, *Orbitor*	–	–	–	**9**		
Texte ştiinţifice	Petolescu, *Dacia*	–	–	–	**1**		

Este necesar să menţionez, de asemenea, faptul că am căutat aceste forme verbale, la paradigma de perfect simplu, şi în textele juridice, însă, conform aşteptărilor, nu am întâlnit nicio formă.

BDD-A32987 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:44 UTC)

3. CONCLUZII

Rezultatele studiului de corpus evidenţiază că variaţia flexionară liberă, la paradigma de perfect simplu a verbelor neregulate *a fi* şi *a avea*, înregistrată în lucrările normative actuale (DOOM[2], GALR), apare în discursul vorbitorilor, însă este evidentă preferinţa acestora pentru o anumită variantă, respectiv pentru formele verbale fără sufixul *-se*.

În cazul verbului *a fi*, conform corpusului analizat, există un număr mult mai mare al formelor care nu prezintă sufixul *-se* decât al celor care prezintă această secvenţă: am înregistrat pentru verbul *a fi* 2 156 de forme fără sufix (88.6%) *vs* 278 de forme cu sufix (11.4%). În ceea ce priveşte verbul *a avea*, situaţia este similară, vorbitorii preferând varianta fără sufixul *-se*: au fost identificate 3 169 de forme care nu prezintă sufixul *-se* (94.4%) *vs* 187 de forme verbale cu sufixul *-se* (5.6%). Asemănătoare este şi situaţia verbului *a vrea*, acesta fiind folosit preponderant aşa cum este specificat de normă, fără secvenţa *-se*, cu menţiunea că există, chiar dacă într-un număr mai mic, şi forme verbale care prezintă acest sufix: au fost identificate 876 de forme fără sufix (96%) *vs* 37 de forme cu sufix (4%).

Ţinând cont că în DOOM[2] sunt specificate variante, cu şi fără sufixul *-se*, doar pentru verbele *a fi* şi *a avea*, dar nu şi pentru verbul neregulat *a vrea*, ar fi indicat să existe o consecvenţă în normare şi, pentru toate cele trei verbe neregulate, fie să se menţioneze ambele variante, ordinea fiind stabilită în funcţie de varianta utilizată mai mult (forma verbală fără sufixul *-se* să fie menţionată înaintea celei cu sufix), fie să existe una singură, care să reflecte preferinţa vorbitorilor în ceea ce priveşte utilizarea acestor forme verbale.

SURSE

Boia, Lucian, *Istorie şi mit în conştiinţa românească*, Bucureşti, Editura Humanitas, 2015.
Borundel, Corneliu, *Manual de medicină internă pentru cadre medii*, Bucureşti, Editura All, 1994.
Brătescu, Gh., Paul Cernovodeanu, *Biciul holerei pe pământ românesc: O calamitate a vremurilor moderne*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2002.
Bratosin, Dinu, *Elemente de dinamica pământurilor*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2002.
Cărtărescu, Mircea, *Levantul*, Bucureşti, Editura Cartea Românească, 1990.
Cărtărescu, Mircea, *Orbitor*, vol. I, *Aripa stângă*, Bucureşti, Editura Humanitas, 1996.
Cărtărescu, Mircea, *De ce iubim femeile?*, Bucureşti, Editura Humanitas, 2004.
CLRVA II = Luminiţa Hoarţă Cărăuşu (coord.), *Corpus de limbă română vorbită actuală nedialectală*, Iaşi, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”, 2013.
Codul penal, 2004, text publicat în *Monitorul Oficial*, Partea I, nr. 575, 29 iunie 2004.
Constituţia României (http://www.cdep.ro/pls/dic/site.page?id=339).
CoRoLa = Corpus de referinţă pentru româna actuală (http://corola.racai.ro).
CORV = Laurenţia Dascălu Jinga, (2002), *Corpus de română vorbită (CORV). Eşantioane*, Bucureşti, Oscar Print, 2002.

BDD-A32987 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:44 UTC)

Daneliuc, Mircea, *Marilena şi câteva voluptăţi*, Bucureşti, Editura Univers, 1999.
Emisiunea *Realitatea zilei*, Realitatea TV, 2009.
Florescu, Gheorghe, *Confesiunile unui cafegiu*, Bucureşti, Editura Humanitas, 2008.
Gârbea, Horia, *Cine l-a ucis pe Marx?*, Bucureşti, Editura Vinea, 2001.
Goma, Paul, *Jurnal* VII *(1999–2000)*, Bucureşti, Editura Criterion Publishing, 2004.
IV II = Liliana Ionescu-Ruxăndoiu (coord.), *Interacţiunea verbală (IV II). Aspecte teoretice şi aplicative. Corpus*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2007.
IVLRA = Liliana Ionescu-Ruxăndoiu (coord.), *Interacţiunea verbală în limba română actuală. Corpus (selectiv). Schiţă de tipologie*, Bucureşti, Ed. Univ. din Bucureşti, 2002.
Legea educaţiei naţionale nr. 1/2011 din 5 ianuarie 2011.
Liiceanu, Gabriel, *Despre limită*, Bucureşti, Editura Humanitas, 2010.
Liiceanu, Gabriel, *Întâlnire cu un necunoscut,* Bucureşti, Editura Humanitas, 2010.
Marino, Adrian, *Libertate şi cenzură în Romania. Începuturi,* Iaşi, [Editura] Polirom, 2005.
Mazilu, Florentina (Arghir), *Strategii de comunicare în interviul individual şi de grup*, teză de doctorat, Bucureşti, 2012.
Nicolau, Irina, *Talmeş balmeş de etnologie şi multe altele. Haide, bre! Incursiune subiectivă în lumea aromânilor, Bucureşti, Editura Ars Docendi*, 2001.
Palade, Constantin, *Drept civil*, curs universitar, Universitatea „Petru Maior", Târgu-Mureş, 2002.
Patapievici, Horia-Roman, *Zbor în bătaia săgeţii: eseu asupra formării*, ediţia a 3-a, Bucureşti, Editura Humanitas, 2002.
Petolescu, Constantin C., *Dacia. Un mileniu de istorie*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2010.
ProTV Internaţional, *Te ascultă ce vezi*, august 2002.
ROVA = Laurenţia Dascălu Jinga (coord.), *Româna vorbită actuală (ROVA). Corpus şi studii*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2011.
Ședința Camerei Deputaţilor din 1996.
Ședința Camerei Deputaţilor din 1999.
Ședința Camerei Deputaţilor din 2003.
Ședința Camerei Deputaţilor din 5 martie 2018.
Verdeş, Ovidiu, *Muzici şi faze*, Bucureşti, Editura Aula, 2003.

BIBLIOGRAFIE

Cipariu, 1992 — Timotei Cipariu, *Opere II*, Bucureşti, Editura Academiei Române.
DOOM[1], 1982 — Mioara Avram (redactor responsabil), *Dicţionar ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Bucureşti, Editura Academiei.
DOOM[2], 2005 — Ioana Vintilă-Rădulescu (coord.), *Dicţionar ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, ediţia a II-a, revăzută şi adăugită, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic.
Dragomirescu, 2015 — Adina Dragomirescu, „Verbul [secolul al XIX-lea]", în SILR, p. 186–222.
GALR, 2005/2008 — Valeria Guţu Romalo (coord.), *Gramatica limbii române*, I. *Cuvântul*, II. *Enunţul*, Bucureşti, Editura Academiei Române.
GLR, 1966 — *Gramatica limbii* române, vol. II, Bucureşti, Editura Academiei.
Pană Dindelegan, 2015 — Gabriela Pană Dindelegan, „Verbul [secolul al XX-lea]", în SILR, p. 537–596.

BDD-A32987 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:44 UTC)

Philippide 1897 — Alexandru Philippide, *Gramatica elementară a limbii române*, Iaşi, Editura Librăriei I. Kuppermann.

Scriban, 1925 — August Scriban, *Gramatica limbii româneşti* (*Morfologia*) *pentru folosinţa tuturor*, Iaşi.

SILR, 2015 — Gh. Chivu, Gabriela Pană Dindelegan, Adina Dragomirescu, Isabela Nedelcu, Irina Nicula (ed.), *Studii de istorie a limbii române. Morfosintaxa limbii literare în secolele al XIX-lea şi al XX-lea*, ediţie revăzută şi adăugită, Bucureşti, Editura Academiei Române.

Tiktin, [1893] 1945 — H. Tiktin, *Gramatica română*, Partea I-II, *Etimologia. Sintaxa*, Iaşi, Editura Șaraga, 1893; ediţia a II-a, *Gramatica română. Etimologia şi* sintaxa, revăzută de I.-A. Candrea, Bucureşti, Editura Tempo.

Barbu Mititelu, Tufiş, Irimia, 2018 — Verginica Barbu Mititelu, Dan Tufiş, Elena Irimia, „The Reference Corpus of the Contemporary Romanian Language (CoRoLa)", în *Proceedings of LREC*, Japan, p. 1178–1185.

THE SIMPLE PAST OF IRREGULAR VERBS *A FI* 'TO BE', *A AVEA* 'TO HAVE', *A VREA* 'TO WANT'. LINGUISTIC NORM AND USE

(Abstract)

The paper analyses the simple past of irregular verbs *a* fi 'to be', *a avea* 'to have', *a vrea* 'to want', by contrasting the normative recommendations with the real usage as reflected in present-day language corpora. According to the current official norms, there is variation between the verbal forms with and those without the suffix *-se* for both *a fi* and *a avea*; in the present-day usage, speakers prefer the verbal forms without the suffix *-se*, as shown by our corpus study. As for the verb *a vrea* 'to want', the norm only recommends the forms without the suffix *-se*; our study shows that the forms with the suffix *-se* are indeed rarely employed by native speakers.

Cuvinte-cheie: normă lingvistică, perfect simplu, verbe neregulate, *a fi*, *a avea*, *a vrea.*

Keywords: linguistic norm, simple past, irregular verbs, *a fi* 'to be', *a avea* 'to have', *a vrea* 'to want'.

Institutul de Lingvistică al Academiei Române
„Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti"
Bucureşti, Calea 13 Septembrie, nr. 13
Facultatea de Litere, Universitatea din Bucureşti
Str. Edgar Quinet, nr. 5–7
adnanaboioc@gmail.com

BDD-A32987 © 2020 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 19:21:44 UTC)